

JOSEP SOLER PARCERISA, MÚSIC I DRAMATURG PARROQUIAL

Núm. 40

Josep Soler Parcerisa va néixer el 10 d'abril de 1880 a Barcelona. Era fill de Josep Soler Fusté, natural de Bellcaire, i de Dolors Parcerisa Logan, natural de Cardona, que morí el 1903, quan el seu fill era un jove de 22 anys.

De petit va estudiar música i va fer la carrera de piano. Als 9 anys guanyà una beca per estudiar piano a París, però el seu pare el privà d'acceptar-la. També es titulà com a perit mercantil, i parlava italià i francès. Passà la seva joventut a la ciutat d'Olot, on guanyà certàmens literaris com a poeta

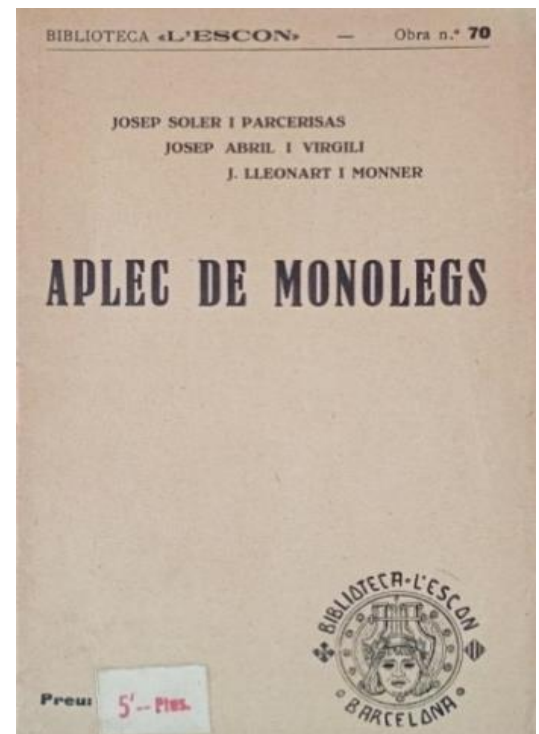

Trinitat Barnadas i Josep Soler. Anys 20

i escriptor, i allí conegué Trinitat Barnadas Coma¹, amb qui es va casar el 28 de febrer de 1905. L'any següent van tenir una filla, la Ignasieta. Trinitat era molt aficionada a la pintura —la família encara en guarda algun quadre—, però morí el 5 de juny de 1926, a l'edat de 41 anys². En Josep quedà vidu, però pare i filla van fer molta pinya. Ignàsia es va casar amb el premianenc Gaietà Cotet Demata, de família del poble, i tingueren quatre fills: Josep, Salvador, Joan i Trini, la qual avui toca l'orgue a la nostra parròquia.

Josep Soler treballà a la companyia d'assegurances La Catalana. Tenia fortes conviccions polítiques i religioses, unides les unes amb les altres. Era un home amb autoritat i una forta personalitat, i una recta moral catòlica que inspirava als nets i als amics. Des de jove, com a dramaturg i comediògraf, va escriure nombroses obres de teatre, majoritàriament en català, algunes amb música. Moltes van ser publicades en format de llibret i interpretades en molts teatres amaters i locals de tota Catalunya. Eren obres curtes, algunes per a dones soles, altres mixtes, tant monòlegs com peces completes de teatre, amb una dimensió moral, costumista o religiosa, i de temàtica cristiana. Però d'altres eren d'intriga. L'obra més representada va ser l'anomenada *Els Blaus*¹. Però també va escriure i publicar aquestes altres:

- *Terapèutica moderna*, per l'Editorial Biblioteca, col·lecció L'Escon, 60, Barcelona, 1912.
- *Aplec de Monòlegs (El Per què)*, escrita amb Josep Abril i Virgili i J. Leonart i Monner. Editorial Biblioteca, L'Escon, 1913.
- *Els Blaus*, comèdia dramàtica, un pròleg i tres actes, en prosa, estrenada el 9 d'octubre de 1915, Barcelona, Editorial Biblioteca, col·lecció L'Escon.
- *La posada del diablo*, drama en un acte, 1915.
- *El Sant de la Tía o un miracle de Santa Rita*, passatemp en un acte, en prosa, editat per Fill de Domingo Casanovas l'any 1928.
- *Les dones de Vilasàvia*, 1932, sàinet en un acte i en prosa, estrenada el 8 de maig al Patronat Catequístic, ed. Iluro.
- *La Malestruga*, ed. Biblioteca Iluro, Mataró, drama en tres actes i en prosa, estrenada el 16 d'abril de 1933 al Patronat Catequístic.

- *Gent de circ*, drama en tres actes i en prosa, 1933.
- *La Natzarena*, drama bíblic en tres actes i en prosa, per noies soles, adient per ser representat en diades nadalenques, 1934.
- *Academia de varietades*, duet dialogat, parlat i musicat, escrit amb Joan Pujadas Tarrés.
- *Emmanuel*, tres visions nadalenques en tres actes, un pòrtic i melodies. Impremta Llorens, 1935.
- *La Benaventurada*, drama de caire vulgar desenvolupat entre pescadors humils de la nostra costa, estrenada el 19 de octubre de 1935 al teatre de l'Orfeó Calellenc, de Calella³.

I d'altres de les que només en sabem el títol: *Les orenetes*, *La venjança de Jesús* (1910), *Ocells caçats al vol*, *Araceli*, *Delfina*...

Josep Soler arribà a Premià de Mar el 1928¹ i ja en els anys 30 apareix en la llista de socis del Patronat Catequètic: com a empleat, músic i director de la secció teatral, també com a director de la secció d'homes. El 1934 serà president de l'entitat. Aquest registre indica que va tenir un paper molt actiu en la vida social i cultural del poble a través de les activitats musicals i teatrals del Patronat Catequístic. Fou un dels grans promotors del teatre al Patronat, dirigia els assaigs i tota la posada en escena. Totes les obres teatrals que hem anomenat es van representar al Patronat amb actors premianencs, juntament amb les que va escriure el rector Mn. Josep Paradedà.

Gràcies a la premsa de l'època, i en concret al diari El Matí, en què es publicava l'activitat cultural de Barcelona i de moltes poblacions de la província, sabem de fets i actuacions del Sr. Soler. Citem algunes notícies publicades: «*El desembre de 1930, en les pròximes festes de Nadal s'ha posat en escena l'obra nadalenca L'Estel de Natzaret, en el Patronat Catequístic, dirigida per J. Soler*». També «*L'11 de febrer de 1931 va ser nomenat el Sr. J. Soler com a director artístic i representacions teatrals del Patronat Catequístic a Premià de Mar, pel nostre senyor rector³*». El 3 de març de 1932 diu: «*L'Agrupació Teatral Maresma (secció de teatre del Patronat) posarà en escena l'obra Ocells caçats al vol deguda a la ploma del seu director escènic i conegut autor Sr. J. Soler. Una original i xistosa obra de teatre.*» I la notícia de 28 de febrer de 1933, que ens diu que va fer la lectura d'una obra seva: «*El conegut literat Sr. J. Soler ha llegit davant la secció dramàtica del Patronat Catequístic, una nova producció teatral de la qual n'és autor. La lectura d'aquesta obra produí molt bona impressió per la modernitat del seu argument dintre l'escena catòlica. El Sr. Soler ha ofert les primícies de la representació a la secció dramàtica Maresma, del nostre Patronat².*»

També sabem pel diari, que feia de jurat en el *Concurs de Teatre Català Amateur* de la província, sobretot els que es celebraven a Mataró, ja que era membre del jurat de la Federació Catalana de Societats de Teatre Amaters. I moltes vegades exercí aquesta funció amb il·lustres i prestigiosos escriptors, poetes, dramaturgs i periodistes catalans: Josep Maria Folch i Torres, Pompeu Crehuet Pardes, Ramon Sugranyes de Franch, Josep Lleonart Maragall, Lluís Masriera Rosés, Pere Mauri Ribas, Ramon Saborit Torres, Josep

Josep Soler i en Joan Mingos amb els joves Isidre Tarrés, Xiville Masriera, Joan Cisa, Joan Cotet, i Joan Borrell de la secció d'homes del teatre del Patronat. 1932

Navarro Costabella, Armand Oliveros Millan, Ricard Opisso Sala, Ventura Plana Grau, Miquel Poal Aregall, Josep Roig Guivernau, Jaume Rosquelles Alessan, Tomàs Roig Llop, Joaquim Renart Garcia, Octavi Saltor Soler, Lluís Soler Terol, Modest Sabaté Puig o Francesc Mas Abril (que també vivia a Premià de Mar). Una notícia del 6 de maig de 1934 diu: «*Nomenament del notable autor Sr. J. Soler Parcerisa com a membre del jurat del III Concurs de teatre amateur, ex-president del Patronat Catequístic.*» També va ser membre dels jurats del Concurs de companyies d'aficionats i del Concurs de teatre del Consell Comarcal del Maresme².

El 1934, la revista de l'Associació de Teatre Selecte diu: «*Acollí un diàleg polèmic a propòsit de les dones en l'escena del teatre catòlic entre J. Soler Parcerisa, que en defensa la presència, i F. Mauri Ribas i V. Coma Soler, que preconitzaren el contrari*»².

Altres notícies diuen: «*Al Patronat i sota la direcció escènica de Josep Soler s'estrenà alguna obra de teatre escrita pel rector de Premià Mn Josep Paradedda, si bé normalment es representen moltes de les obres de l'autor catòlic J. Soler, com ara: Les orenetes, La venjança de Jesús, Els Blaus, El Sant de la tia o La Malestruga*»². La premsa ens parla de la representació d'aquesta darrera obra i dels qui hi van actuar: «*Estrada, Hors, Bruguera, Monneny, Mandri i el nen Rovira posaren tot el seu entusiasme per excel·lir en els respectius papers i compartiren amb l'autor els entusiastes aplaudiments amb què fou demanada la seva presència a l'escenari*»²»

El diari El Matí del 3 de febrer de 1935 diu: «*Un veritable esdeveniment fou l'estrena de l'obra La Natzarena, deguda a la ploma del nostre compatriota notable autor Sr. J. Soler, que fou posada en escena, amb tota propietat, per la secció de senyoretes del Patronat Catequístic.*» El 17 de gener de 1935 ens diu: «*El Patronat Catequístic Premianenc estrenarà la nova obra teatral i es posarà en escena La Natzarena, de caire nadalenc, deguda a la ploma del nostre compatriota i conegut autor, Sr. J. Soler*». I l'1 de novembre de 1935 es publica la llista dels guanyadors de premis literaris per a obres de teatre. Un és el seu: «*Araceli, tres actes, per a dones, de J. Soler. Premi de 50 ptes.*» També diu que Soler: «*El 21 de novembre de 1935 va rebre el premi d'un concurs d'obres escèniques a Santa Madrona*»⁴.

Després de la Guerra Civil i amb la prohibició del català al teatre ja no es representaran les obres de Josep Soler, el qual només escriu alguna obra en castellà, que també es representarà al Patronat, com *Delfina*. És aleshores que desplega el seu potencial musical en les celebracions parroquials. Ja que, als anys quaranta es torna a crear a la parròquia el Cor d'Homes per cantar en la litúrgia de les misses. El mestre director en va ser Josep Soler, que acompanyava el cor amb l'harmònim que s'havia comprat a finals de febrer de 1940 amb l'aportació dels feligresos. Ell va ser el primer que el va estrenar, acabat de comprar.

Representació de l'Obra en dos actes original també de Mn. Josep Paradedda

El Sr. Mariano s'apríma

dirigida per en Jaume Pagès, sota el següent repartiment

Sr. Mariano . . .	Joan Mingos
Sr. Quimet . . .	Jaume Pagès
Cebrià	Josep Alcover
Abel	Salvador Cotet
Sr. Coca	Josep Cisa
Felip	Francesc Céspedes
Miliu	Jaume Bruguera
Sr. Gonçal	Francesc Doria

El Quadre de noies presentarà l'obra amb què el Patronat va inaugurar el Teatre fa 25 anys, original del nostre estimat JOSEP SOLER PARCERISA

"El Sant de la tia"

sota el següent repartiment

Tia Rita	Joaquima Zapater
Antònia	Lluisa Giralt
Curandera . . .	Carme Cirera
Gitana	Lluisa Torrents
Sonàmbula . . .	Maria Plubins

DIUMENGE, 9 DE JUNY 1957, A LES 6 DE LA TARDA

Sessió d'abonament núm. 17

TENIM L'HONOR D'INVITAR A VOSTRE I FAMILIA A L'ESTRENA DE LA COMÈDIA EN 3 ACTES.

DELFINA

ORIGINAL D'EN JOSEP SOLER I PARCERISA

LA COMEDIETA INFANTIL

ELS "NIÑOS BIEN"

I EL CANT ESCENIFICAT.

EL FALDELLÍ

Programes de teatre del Patronat on es presenten obres de Mn. Josep Paradedda i Josep Soler com *El Sant de la tia* i *Delfina*.

Josep Soler i la seva filla Ignàsia (1959)

Moltes vegades cantaven acompanyats de violins. Assajaven cada dijous a les 9 h del vespre a la sala de sobre de la sagristia⁵. En el Cor d'Homes hi havia un bon assortiment d'adults, però també alguns joves, com els seus dos nets Salvador i Josep Cotet Soler¹. També en formava part en Joan Mingos com a solista i director dels cants dels feligresos. Com a anècdota sabem que Mn. Salvador Pou, vicari el 1953, cantava i entonava molt bé. El Sr. Soler li donava el to amb l'harmònim, ell l'agafava rapidísim i engegava el cant amb molta facilitat⁵. Successivament, han tocat aquest harmònim el Sr. Soler, l'Adela Riera Clavillé, la Karina Naspleda Font, l'Eulàlia Mujal Naspleda, la Paquita Diví, l'Alegria Arolas i, en l'actualitat, la Trini Cotet Soler, neta del mestre Josep Soler.

Fotos del Cor d'Homes parroquial: Pepet Planas, Xivillé, Jordi Planas, Salvador i Josep Cotet (nets del Sr. J. Soler), Josep Cisa, Cisa, Jaume Pagès, Paco Céspedes, Josep Soler a l'harmònim i Joan Mingos (anys 1940).

Quan es va jubilar a part de compondre i tocar música, Josep Soler també escriví poesia i molts articles a diversos diaris de l'època. Organitzà les famoses tertúlies al Patronat, que ell mateix guiava. Pel que es veu, era l'ànima del Patronat. Fou el primer pianista i director musical dels Pastorets. Més tard ho varen ser la Paulina Canals i l'Eulàlia Mujal¹. Després d'exercir molts anys de mestre director del Cor d'Homes parroquial, finalment mestre Soler va morir a casa seva (carrer de Miquel Moragas 7, 2n) a l'edat de 79 anys. Era el 3 de febrer de 1960. La seva filla Ignàsia el seguí pocs mesos després. Al cap de pocs anys, Salvador Moragas Botey va recopilar un extens treball sobre tota l'obra musical, literària i teatral de Josep Soler Parcerisa. Només va faltar la publicació, cosa que no succeí.

Xavier Martín Pay

¹ Entrevista a Radio Premià el 31 de maig de 2002 als seus nets Joan i Trini Cotet Soler.

² www.myheritage.cat/family-trees/berges-bohera/OYYV62I4H5LDFLODN7CMRHZUV2QNWFA

³ https://www.masmm.org/biblioteca/biblioteca.php?pageNum_cerca=202&totalRows_cerca=4519&vista=T&cerca=&ff=&cam_p=&maxRows_cerca=

⁴ <https://ahcbdigital.bcn.cat/es/hemeroteca/visualizador/ahcb-d116533?search=soler%20parcerisa>

⁵ MARTÍN PAY, Xavier: Sant Cristòfol de Premià, una parròquia amb història. ed. UNO, 2018